

TẬP ĐỌC

NGƯỜI TRÍ THỨC YÊU NƯỚC

(1 tiết)

I - MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Rèn kĩ năng đọc thành tiếng :
 - Chú ý các từ ngữ : *nấm pê-ni-xi-lin, hoành hành, tận tụy,...*
 - Biết đọc bài với giọng kể nhẹ nhàng, tình cảm, biểu lộ thái độ cảm phục và thương tiếc bác sĩ Đặng Văn Ngữ.
2. Rèn kĩ năng đọc – hiểu :
 - Hiểu nghĩa các từ ngữ mới trong bài (*trí thức, nấm pê-ni-xi-lin, khổ công, nghiên cứu*).

– Hiểu nội dung và ý nghĩa của bài : Ca ngợi bác sĩ Đặng Văn Ngữ – một trí thức yêu nước đã hiến dâng cả cuộc đời mình cho sự nghiệp khoa học và sự nghiệp bảo vệ độc lập, tự do của Tổ quốc.

II - ĐỒ DÙNG DẠY - HỌC

Tranh, ảnh minh hoạ bài đọc trong SGK.

III - CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY - HỌC

A - KIỂM TRA BÀI CŨ

GV kiểm tra 3, 4 HS đọc thuộc lòng bài thơ *Bàn tay cô giáo* và trả lời những câu hỏi về nội dung bài.

B - DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Bài đọc *Người trí thức yêu nước* sẽ cho các em biết đến một trí thức nổi tiếng của nước ta – bác sĩ Đặng Văn Ngữ. Bác sĩ Đặng Văn Ngữ là một thầy thuốc giỏi, yêu nước, đã có những đóng góp to lớn trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp và chống Mĩ. Hiện nay, ở thủ đô Hà Nội, có một đường phố mang tên *Đặng Văn Ngữ*.

2. Luyện đọc

a) *GV đọc diễn cảm toàn bài* : giọng kể nhẹ nhàng, tình cảm, biểu lộ thái độ cảm phục, kính trọng.

b) *HS luyện đọc*

– Đọc từng câu.

+ GV viết bảng “nấm pê-ni-xi-lin”, giải nghĩa từ (theo SGK) ; mời một, hai HS đọc CN, cả lớp đọc ĐT : *pê-ni-xi-lin*.

+ HS tiếp nối nhau đọc từng câu trong bài (vài lượt). GV phát hiện và sửa lỗi phát âm cho các em.

– Đọc từng đoạn trước lớp.

+ HS tiếp nối nhau đọc 4 đoạn. Có thể chia các đoạn như sau để mỗi em không phải đọc quá dài :

Đoạn 1 : Từ đầu đến “từ Nghệ An lên Việt Bắc”.

Đoạn 2 : Tiếp theo đến “chữa cho thương binh”.

Đoạn 3 : Tiếp đến “những liều thuốc đầu tiên”.

Đoạn 4 : Còn lại.

+ GV lưu ý HS đọc bài với giọng kể chậm rãi, nhẹ nhàng, biểu lộ thái độ cảm phục, kính trọng bác sĩ Đặng Văn Ngữ, ngắt nghỉ hơi đúng sau các dấu câu.

– HS tìm hiểu nghĩa các từ ngữ mới : *trí thức, nấm pê-ni-xi-lin, khổ công, nghiên cứu*. Đặt câu với từ *khổ công* (VD : Nhờ *khổ công* luyện tập, anh ấy đã trở thành một diễn viên xiếc tài ba).

– Đọc từng đoạn trong nhóm.

– Cả lớp đọc ĐT.

3. Hướng dẫn HS tìm hiểu bài

– HS đọc thầm bài văn, *tìm những chi tiết nói lên tinh thần yêu nước của bác sĩ Đặng Văn Ngữ*. (HS phát biểu, trao đổi. GV bổ sung, chốt lại :

+ Vì yêu nước, bác sĩ Đặng Văn Ngữ đã rời Nhật Bản – một nước có điều kiện sống tốt hơn, để trở về nước tham gia kháng chiến.

+ Vì yêu nước nên cả khi đã gần 60 tuổi, có thể ở lại miền Bắc là hậu phương an toàn hơn, ông vẫn lên đường ra mặt trận chống Mĩ.)

GV bình luận : Chỉ có người có lòng yêu nước thiết tha mới bỏ cuộc sống giàu sang ở nước ngoài, trở về hết lòng phục vụ đất nước đang có chiến tranh ; mới bỏ hậu phương xin vào chiến trường đầy khó khăn, nguy hiểm.

– Một HS đọc thành tiếng bài văn, *tìm chi tiết cho thấy bác sĩ Đặng Văn Ngữ rất dũng cảm*. (Ông đã tiêm thử trên chính cơ thể mình những liều thuốc đầu tiên.)

– HS đọc lại cả bài văn, trả lời câu hỏi :

+ *Bác sĩ Đặng Văn Ngữ đã có những đóng góp gì cho hai cuộc kháng chiến ?* (Trong cuộc kháng chiến chống Pháp, ông đã gây được một va li nấm pê-ni-xi-lin. Nhờ va li nấm này, bộ đội ta đã chế được thuốc chữa bệnh cho thương binh. Trong cuộc kháng chiến chống Mĩ, ông ra mặt trận, chế thuốc sốt rét. Thuốc sản xuất ra đã có hiệu quả cao.)

+ *Bác sĩ Đặng Văn Ngữ hi sinh trong hoàn cảnh nào ?* (Ông đã hi sinh trong một trận bom của kẻ thù.)

– GV : *Em hiểu điều gì qua câu chuyện “Người trí thức yêu nước” ?* (HS phát biểu tự do. VD :

+ Bác sĩ Đặng Văn Ngữ rất yêu nước, rất tận tụy với công việc chữa bệnh cho thương binh.

+ Bác sĩ Đặng Văn Ngữ rất dũng cảm, đã tiêm thử thuốc trên cơ thể mình.

+ Bác sĩ Đặng Văn Ngữ đã anh dũng hi sinh khi làm nhiệm vụ.

+ Em rất cảm phục, kính trọng bác sĩ Đặng Văn Ngữ.

+ Nhân dân không bao giờ quên những người hết lòng vì nước, vì dân như bác sĩ Đặng Văn Ngữ.)

4. Luyện đọc lại

– GV đọc diễn cảm một đoạn văn (VD : đoạn từ “năm 1967” đến hết) ; treo bảng phụ, lưu ý HS về giọng điệu chung của đoạn (giọng kể biểu lộ thái độ cảm phục, kính trọng và thương tiếc bác sĩ Đặng Văn Ngữ – câu cuối) ; nhấn giọng những từ ngữ thể hiện sự dũng cảm, tận tụy của bác sĩ.

Năm 1967, / lúc đã gần 60 tuổi, / ông lại lên đường ra mặt trận chống Mĩ cứu nước. // Ở chiến trường, / bệnh sốt rét hoành hành, / đồng bào và chiến sĩ cần có ông. // Sau nhiều ngày khổ công nghiên cứu, / ông chế ra thuốc chống sốt rét / và tự tiêm thử vào cơ thể mình những liều thuốc đầu tiên. // Thuốc sản xuất ra, / bước đầu có hiệu quả cao. // Nhưng giữa lúc ấy, / một trận bom của kẻ thù / đã cướp đi người trí thức yêu nước và tận tụy của chúng ta. //

- Một vài HS thi đọc đoạn văn.
- Một, hai HS đọc cả bài.
- Cả lớp và GV nhận xét, bình chọn bạn đọc hay nhất.

5. Củng cố, dặn dò

GV nhận xét tiết học, khen ngợi những HS đọc tốt, hiểu bài.